

Sammanfattning av funktioner och nyckelaktörer i bärkraft-nätverket

Bärkraft-nätverket finns till för dialog och samverkan kring arbetet med att genomföra Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland (2016), visionen om att alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar och de sju strategiska utvecklingsmålen. Nätverket är öppet för alla som aktivt vill bidra till ett bärkraftigt och hållbart Åland.

Samverkansformerna i bärkraft-nätverket är transparenta och i ständig utveckling. Det är deltagarna, såväl medmänniskor som medaktörer som löpande ger och omformar nätverkets innehåll och struktur. I det följande dokument sammanfattas aktuella funktioner och nyckelaktörer. På bärkraft-webbsidan finns mer utförlig information (se länkar nedan).

Medmänniskor

Medmänniskor är individer som vill vara med och förverkliga visionen. Det finns olika sätt att engagera sig, bland annat genom att i sitt privatliv och professionellt ge uttryck för denna vilja och/eller genom att delta i nätverkets möten och grupper. Medmänniskor kan ta initiativ och bilda nätverksgrupper för specifika frågor.

> Mer information om [nätverksgruppen för medmänniskor och medskapare](#).

Medaktörer

Medaktörerna är från nätverket fristående organisationer (kommuner, föreningar, skolor, företag med flera) som vill se utvecklings- och hållbarhetsagendan förverkligad och själva bidrar med konkreta insatser för att detta ska ske. Medaktörer kan ta initiativ och bilda nätverksgrupper för specifika frågor. Varje medaktör driver och står för sin verksamhet.

Just kommunernas engagemang i att integrera visionen och målen utgår från en omfattande förståelse för samhällets utmaningar och möjligheter. Den nära kopplingen mellan den kommunala nivån och medborgarna, både genom demokratisk representation och tillhandahållande av kommunal service, spelar en central roll i arbetet.

> Mer information om [medaktörerna](#).

Utvecklings- och hållbarhetsrådet och dess sekretariat

Utvecklings- och hållbarhetsrådet verkar för uppnåendet av visionen och målen. Rådet verkar på förtroende av nätverkets medaktörer och beslutar om ändringar av agendans mål, delmål och indikatorer samt fastställer statusrapporter. Ämbetena lagtingets talman, lantrådet, finansministern samt förvaltningschefen är permanenta medlemmar i rådet. Övriga medlemmar i rådet utses av samhällets sektorer i enlighet med rådets mandatbeskrivning. Rådet är inte en juridisk person. Rådet diskuterar hållbarhetsutmaningar som är gemensamma för hela samhället och fokuserar särskilt på konkret handling för att uppnå målen till 2030.

Rådets sekretariat leds av rådets huvudsekreterare, som utses av rådet för perioder om två år. Huvudsekreteraren bistår rådets ordförandetrio i beredningen av rådets möten och är föredragande vid rådets möten. Sekretariatet förväntas att aktivt verka för genomförandet av agendan och ansvarar bland annat för genomförande av seminarier och informationsinsatser till allmänheten, framtagande av förslag till statusrapporter och övriga utredningar, uppföljning av indikatordata, koordineringen av Ålands samverkan nationellt och internationellt för hållbar utveckling samt drift och utveckling av bärkraft-nätverkets webbsida. Kostnaderna för rådets verksamhet finansieras av lagtinget via landskapsregeringen.

> Mer information om [utvecklings- och hållbarhetsrådet](#).

Arbetsgruppen för koordinering och rapportering (KORA)

Den permanenta arbetsgruppen för koordinering och rapportering ansvarar för koordineringen av implementeringen av målen. Det sker med hjälp av färdplaner för varje mål. Färdplanerna innehåller prioriterade åtgärder, tidsplan samt ansvariga aktörer.

Rapporteringen av implementeringen sker genom att aktuell status för indikatorer rapporteras löpande på bärkraft-hemsidan och genom medverkan i framtagandet av statusrapporter.

Arbetsgruppen leds av en beredningsgrupp. Ordförande är landskapsregeringens förvaltningschef och vice ordförande en person utanför landskapsregeringens förvaltning. Rådet fastställer arbetsgruppens mandatbeskrivning och utser medlemmarna.

I arbetsgruppen har varje mål en målsvarig, en processledare samt en ansvarig ledande tjänsteman (inom landskapsförvaltningen). De målsvariga bör beakta en bred förankring i samhället och kan därför tillsätta underarbetsgrupper, så kallade ”team”, med bred representation. Medlemmarna i målens respektive underarbetsgrupper utses av den målsvarige. Vidare ska den målsvarige aktivt verka för fördjupad förståelse för målet och dess implementering hos allmänhet och beslutsfattare. De målsvariga är inte anställda inom landskapsregeringens förvaltning utan verkar på mandat från rådet. Ett årligt arvode utgår till de målsvariga.

> Mer information om [arbetsgruppen för koordinering och rapportering](#).

Lagtinget

Lagtinget har det övergripande politiska ansvaret för förverkligandet av agendan. Det sker främst genom lagstiftning, fastställande av budgetar samt behandling av landskapsregeringens regelbundna meddelanden om agendan, men även genom politiskt och samhälleligt ledarskap.

Lagtinget har ett gruppleदारforum inom ramen för bärkraft-nätverket. Syftet med forumet är att bidra till att lagtinget tar det långsiktiga politiska ansvaret för förverkligandet. Det gör forumet genom att vara en plattform för dels dialog och informationsutbyte, dels genom ett arbete för att främja tilliten för samhället och demokratins institutioner samt ökad jämställdhet.

Medlemmar i gruppleदारforumet är lagtingspartiernas respektive gruppleदार. Inom sig utser forumet två sammankallande som bereder forumets möten.

> Mer information [lagtingets gruppleदारforum](#).

Landskapsregeringen

Landskapsregeringen ansvarar för att i sin verksamhet proaktivt agera katalysator för förverkligandet av agendan. I rollen ingår att prioritera satsningar som tydligt bidrar till att agendans mål uppnås. Målen, inklusive delmål och färdplaner, ligger till grund för regeringens strategiska riktning och för de verksamheter som bedrivs inom landskapsförvaltningen. Landskapsregeringen utser en ansvarig minister för varje mål.

Landskapsregeringen lämnar vart fjärde år ett meddelande till lagtinget angående genomförandet av agendan. I regeringsprogrammet beskrivs vilka prioriteringar som görs för att genomföra de strategiska utvecklingsmålen. I det årliga budgetförslaget till lagtinget konkretiseras prioriteringarna och detta följs upp i landskapets årsredovisning.

› Mer information om [landskapsregeringens arbete med utvecklings- och hållbarhetsagendan](#).

Lotsfunktion / Föreningen bärkraft.ax

Inom ramen för bärkraft-nätverket finns en lotsfunktion som tillhandahåller inspiration, samordning, råd i arbetsmetoder, utvecklande av engagemang, kompetensutveckling och konkreta verktyg för förverkligandet av agendan. Föreningen bärkraft.ax ansvarar för verksamheten som bedrivs av hållbarhetslotsarna baserat på föreningens verksamhetsplan. Föreningen leds av en styrelse som utses av föreningens medlemmar som består av allmännyttiga föreningar, myndigheter, branschorganisationer och stiftelser som har Åland som hemort.

Nätverksgrupper som till exempel Civilsamhällets nätverksgrupp, Nätverksgruppen för hållbara kommuner, Nätverksgruppen för medmänniskor och medskapare, Nätverksgruppen för hållbara storföretag på Åland och Nätverksgruppen för professionella konstnärer och konstutövare på Åland drivs i samarbete mellan nätverksgruppernas ordförande och hållbarhetslotsarna. Föreningen bärkraft.ax bär ansvar för alla aktiviteter som nätverksgrupperna skapar i samråd med lotsfunktionen, men grupperna har även möjlighet att skapa och driva aktiviteter på egen hand.

Medaktörerna träffas regelbundet för samordningsmöte, en plats för dialog och samverkan över sektorsgränser, som arrangeras av lotsfunktionen.

› Mer information om [lotsfunktionen](#) respektive [föreningen bärkraft.ax](#).